

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.II.37.997/2018/5.

A tanács tagjai: Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke
Dr. Bögös Fruzsina előadó bíró
Dr. Márton Gizella bíró

A felperes: Felperes
(cím)

A felperes képviselője: Dr. Fazekas Tamás ügyvéd
(cím)

Az alperes: Budapest Rendőrfőkapitánya
(cím)

Az alperes képviselője: Dr. ... kamarai jogtanácsos

A per tárgya: rendészeti ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
15.K.33.249/2017/12. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 15.K.33.249/2017/12. számú ítéletét hatályában fenntartja;
- kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 (negyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget;
- kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2016. szeptember 6. napján a felperes a ... terén odalépett egy járőrszolgálatot teljesítő rendőrhöz, és elmondta, hogy másnap a környéken fog tartózkodni egy végrehajtási ügy miatt, amelyben

esetlegesen szükség lehet a rendőrség közreműködésére. A felperes azt állította, hogy a Nemzeti Védelmi Szolgálatnál (a továbbiakban: NVSZ) dolgozik, az intézkedő rendőr kérte, hogy szolgálati igazolványát adja át, amely kérésnek a felperes nem tett eleget. Az intézkedő rendőr a felperes állítását a Tevékenység-irányítási Központon keresztül ellenőrizte, ahonnan azt a tájékoztatást kapta, hogy a felperes feltehetőleg nem dolgozik az NVSZ-nél. A felperes ezt követően azt állította, hogy a Magyar Végrehajtói Kamara tagja. Az intézkedő rendőr igazoltatta a felperest, majd ruházatát és csomagját átvizsgálta, és értesítette a mentőszolgálatot. A helyszínre érkezett mentőtiszt megállapította, hogy ön- és közveszélyes állapot nem áll fenn, a felperes hospitalizációja nem indokolt. A 01100/13297/2016. id. számú rendőri jelentés szerint a felperest a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdése szerint igazoltatták, 31. § (1) bekezdése alapján a személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálását foganatosították vele szemben, végül pedig a 37. § d) pontja szerinti biztonsági intézkedést foganatosították vele szemben az élet, testi épség védelme érdekében. A felperes a rendőri intézkedésekkel szemben panaszt nyújtott be, amelyben előadta, hogy a bíróságtól végrehajtást kért, amelyet megnyert. Az adósnak feltételezhetően 4 különböző címe van, ezért a perbeli napon a ... téren odalépett egy rendőrhöz, akit tájékoztatni akart arról, hogy vélhetőleg a következő napon végrehajtás segítése miatt egy X. kerületi lakcímen kutakodni, érdeklődni fog. Sérelmezte, hogy a rendőr arról tájékoztatta, hogy a végrehajtás nem létezik, az adós nem tartozik, majd mentőt hívott felpereshez.

- [2] A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: FRP) 71/2017. (IV. 27.) számú állásfoglalásával a felperes panaszát áttette az intézkedést foganatosító szervhez, a Budapesti Rendőr-főkapitányság X. Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjéhez (a továbbiakban: elsőfokú hatóság), mert megállapította, hogy a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, illetve ilyen nem állapítható meg.
- [3] Az elsőfokú hatóság 2017. július 20. napján kelt 01100-105/35-18/2016. RP. számú határozatával a felperes panaszát, mint alaptalant elutasította. Idézte az Rtv. 37. § d) pontját és kiemelte, hogy az intézkedést foganatosító rendőr jogszerűen és szakszerűen járt el akkor, amikor a perbeli napon a felperessel szemben biztonsági intézkedést foganatosított, tekintettel arra, hogy a felperes összefüggéstelenül kezdett beszélni egy végrehajtási eljárásról, majd említést tett arról, hogy az NVSZ-nél dolgozik, mobiltelefon-készülékével pedig úgy csinált, mintha éppen parancsnoki feladatokat látna el. A felperes a számára feltett kérdésekre még összefüggéstelenebbül válaszolt, szolgálati igazolványát felmutatni nem tudta. Minderre tekintettel pedig az intézkedést foganatosító rendőr a felpereshez zavart viselkedése miatt, az élet és testi épség védelme érdekében mentőt hívott, amely rendőri intézkedések a felperes alapvető alkotmányos jogait nem sértették.
- [4] Az alperes 01000-105/1117-20/2016.P. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Határozatának indokolásában többek között idézte az Rtv. 37. §-át és kifejtette, hogy a rendőr helyesen járt el akkor, amikor a biztonsági intézkedés lehetőségének felmerülésekor értesítette a mentőszolgálatot, mert technikai eszköz hiányában nem tudta a bódult vagy ittas állapotot felmérni. A felperes nyilatkozatai alátámasztották a rendőr intézkedését, és az orvosi vizsgálat az önmagát vagy más veszélyeztető állapot fennállásának kizárásának megállapítására indokolt volt. Idézte az Rtv. 29. § (1) bekezdését és kiemelte, hogy a felperes nem tett panaszt az igazoltatás ellen, ezért az elsőfokú hatóság helyesen járt el akkor, amikor az igazoltatás jogalapját és végrehajtásának módját nem vizsgálta. Mindemellett megállapította azt is, hogy a felperes személyazonosságának megállapításához szükséges volt a felperes igazoltatása, amelyet a biztonsági intézkedés szükségességének a felmerülése, valamint a rendőri jelentés készítése is indokoltá tett.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [5] A felperes keresetében az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Keresetében sérelmezte az igazoltatás és a biztonsági intézkedés foganatosítását,

továbbá a bizonyítékok mellőzését.

- [6] Az alperes ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte, fenntartva a határozat indokolásában foglaltakat.

Az elsőfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában az igazoltatás jogszerűségének körében megállapította, hogy az intézkedő rendőr az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontjának utolsó fordulata alapján törvényesen járt el, tekintettel arra, hogy a felperes maga fordult segítségért a rendőrhöz, amivel összefüggésben szükséges volt a felperes kilétének megállapítása is. Osztotta az FRP álláspontját, amely szerint a felperes segítséget kért, ezért fennállt a rendőrség segítségnyújtási és intézkedési kötelezettsége, az intézkedés első lépése pedig az érintett személy személyazonosságának megállapítása. A biztonsági intézkedés körében rögzítette, hogy az alperes határozata az Rtv. 37. § és a)-d) pontjait hívta fel, majd az indokolás tartalmából megállapíthatóan az Rtv. 37. § b) és d) pontjai körében is kifejtette álláspontját. Osztotta az FRP állásfoglalását, és kiemelte, hogy a felperes viselkedése, összefüggéstelen előadása miatt a rendőrnek az Rtv. 37. § b) pontja alapján kötelessége volt annak tisztázása, hogy orvosi ellátásra szorul-e, e kérdés megítéléséhez pedig egészségügyi szakképzettség volt szükséges, így indokolt volt a mentő hívása és a mentőtiszt által végzett vizsgálat. Kiemelte, hogy a mentőtiszt vizsgálat eredménye nem teszi jogszerűtlenné az intézkedést, mert a rendőr a rendelkezésre álló információk alapján feltételezhette, hogy a felperes segítségre szorul, amely kérdés eldöntéséhez kérte egészségügyi szakember közreműködését. Az alperes által felhívott Rtv. 37. § d) pontját nem találta alkalmazhatónak, mert nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a felperes magatehetetlen, önkívületi, illetve erősen ittas vagy bódult állapotban lett volna, mindez azonban önmagában nem értékelhető az ügy érdemére kiható jogszabálysértésként. A felperes perbeli napra vonatkozó híváslistájának értékelése körében kifejtette, hogy az, hogy azt a hatóságok az eljárásuk során nem értékelték, nem hatott ki az ügy érdemére, mivel a rendőrnek a felperes fellépése kapcsán rövid időn belül kell döntenie arról, hogy fogatosít-e, és ha igen, milyen intézkedést.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A felperes felülvizsgálati kérelmében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a jogszabályoknak megfelelő ítélet meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú határozat kizárólag az Rtv. 37. § d) pontjára alapította a biztonsági intézkedés szükségességét, az Rtv. 37. § b) pontja még említés szintjén sem jelenik meg. A másodfokú határozat indokolása ezen jogszabályhelyre mindösszesen egy mondat erejéig hivatkozik. Kiemelte, hogy a vonatkozó jogszabályhely alapján a biztonsági intézkedés előfeltétele az önveszélyes állapot, azonban sem a közigazgatási határozatok, sem pedig az elsőfokú bírósági ítélet nem tartalmaz olyan megállapítást, hogy a felperes akár önmagára, akár másokra veszélyes lett volna. A mentőszolgálat dokumentációjának tanúsága szerint az intézkedő rendőrök a felperes viselkedését „furcsának” ítélték, az elsőfokú ítélet pedig a felperes „viselkedésére” és „összefüggéstelen előadására” hivatkozik, mint amely indokolta a biztonsági intézkedés elrendelését. Hangsúlyozta, hogy még ha a felperes valóban összefüggéstelenül is beszélt volna, ez a körülmény önmagában nem igazolja az önveszélyes állapotot. A felperes önkárosító, szuicid szándékra utaló kijelentést nem tett, ilyen magatartást nem tanúsított, támadólag nem lépett fel. Azt is állította, hogy sérült a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B. §-a, ugyanis sem az első-, sem pedig a másodfokú határozat nem tartalmaz indokolást arra nézve, hogy miért tekintette a felperes viselkedését önveszélyes állapotnak a hatóság. Kifogásolta, hogy a felperes és az intézkedő rendőr ellentétes nyilatkozatait sem az

alperes, sem az elsőfokú bíróság nem próbálta feloldani, hanem a járőri jelentés tartalmát fogadta el tényállásként a határozat, abból a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége nem tűnik ki. Sérelmezte a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72. § (1) eb) pontjának megsértését is a körben, hogy a felperes által benyújtott, saját mobiltelefonjának releváns időszakra vonatkozó híváslistájával a határozatok indokolása utalás szintjén sem foglalkozik. Arra is hivatkozott, hogy téves az elsőfokú ítélet azon megállapítása, amely szerint a rendőrnek a felperes fellépése kapcsán rövid időn belül kellett döntenie, mert közvetlen veszéllyel fenyegető helyzet nem áll fenn, hiszen a járőr több telefonhívást is kezdeményezett. Hangsúlyozta, hogy a járőrnek az Rtv. 15. §-a szerinti arányosság követelményére is figyelemmel a felperes által bemutatott iratok és a felperes által kezdeményezett telefonhívások alapján lett volna lehetősége ellenőrizni a végrehajtási ügy és a végrehajtói iroda létezését, tekintettel arra is, hogy az intézkedés megkezdésétől számított több mint egy óra múlva érkezett csak a mentőszolgálat járműve a helyszínre. Arra is hivatkozott, hogy azzal, hogy az alperes nem vizsgálta a felperes híváslistáját, megsértette a Ket. 50. §-ában előírt tényállás-tisztázási kötelezettségét is. Kifogásolta, hogy ugyan az FRP állásfoglalása foglalkozik az Rtv. 37. § b) pontjával, azonban a felperes az alperesi határozat felülvizsgálatát kérte, amely viszont ilyen megállapítást nem tartalmaz. E körben a Kúria 30/2017. számú közigazgatási elvi határozat megsértésére hivatkozott.

- [9] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú ítélet hatályban tartását kérte. Érvelése szerint az önveszélyes állapotot az eljáró hatóságok és az elsőfokú bíróság is értékelte, a rendőr kötelezettsége az önveszélyes állapot esetén az intézkedés. Mind a hatósági határozatok, mind az elsőfokú ítélet megjelölte az önveszélyeztető állapotot, az összefüggéstelen beszédet, továbbá azt, hogy a felperes hol végrehajtónak, hol nemzetvédelmi szolgálatosnak adta ki magát.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [10] A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint nem alapos.
- [11] A rendőri intézkedés elleni panaszügyekben az intézkedés jogszerűségének vizsgálatakor a kiindulási pontot a rendőri jelentés jelenti. A rendőri intézkedés jogalapját ugyanis az arról készült rendőri jelentés tartalmazza, az abban foglalt jogalaptól eltérni, az adott rendőri intézkedésre nézve később akár eltérő jogalapot, akár további jogalapot megjelölni nem lehet.
- [12] A perbeli biztonsági intézkedés jogalapja a 01100/13297/2016. id. számú rendőri jelentés tanúsága szerint az Rtv. 37. § d) pontja volt, eszerint a rendőr a közterületen vagy nyilvános helyen - ha az élet vagy a testi épség védelme megkívánja - intézkedik a magatehetetlen, önkívületben lévő, illetve erősen ittas vagy bódult személynek a lakására vagy kijózanító állomásra, egészségügyi intézetbe kíséréséről, illetőleg szállíttatásáról. Az elsőfokú határozat a biztonsági intézkedés jogalapja körében még kizárólag erre a jogszabályhelyre hivatkozott, és indokolása is kizárólag ezt a pontot érinti, ezzel szemben a másodfokú határozat idézi a teljes Rtv. 37. §-át és az Rtv. 37. § d) pontja mellett rövid indokolást tartalmaz a b) pontra is, amely szerint a rendőr intézkedik az önmagát vagy más veszélyeztető állapotban lévő személy orvosi vizsgálatára, és közreműködik az egészségügyi intézetbe történő szállításában. A felperes keresetében azonban a rendőri jelentésben foglaltakon túli jogalap jogszabálysértő voltára nem hivatkozott, keresete a biztonsági intézkedés körében kizárólag az Rtv. 37. § d) pontja körében tartalmaz indokolást. Az elsőfokú ítélet a perbeli ügyben a biztonsági intézkedés körében az Rtv. 37. § d) pontja szerinti jogalapot nem fogadta el, azonban a másodfokú határozatban hivatkozott b) pont szerinti jogalapot - annak ellenére, hogy az a rendőri jelentésben nem szerepelt - jogszerűnek fogadta el. A felülvizsgálati kérelemben ugyan a felperes érvelt azzal, hogy az elsőfokú bíróság az FRP állásfoglalására hivatkozva mondta ki, hogy az intézkedő rendőr az Rtv. 37. § b) pontja alapján köteles volt tisztázni, hogy a felperes szorul-e orvosi vizsgálatra, azonban a felülvizsgálati kérelem e körben a Kúria 30/2017. számú közigazgatási elvi határozatára

hivatkozva kizárólag azt kifogásolta, hogy a közigazgatási bíróság nem minősítheti az alperesi határozatot jogszerűnek olyan indokra hivatkozással, amelyet a támadott hatósági határozat nem tartalmaz. Azonban a felperes érvelésével szemben az alperesi határozat már tartalmazza az Rtv. 37. § b) pontját, mint a biztonsági intézkedés jogalapját, és erre vonatkozóan egy rövid indokolást is, így a felperes által hivatkozott 30/2017. közigazgatási elvi határozatban foglaltak nem sérültek. A felperes tehát alappal azt kifogásolhatta volna, hogy az alperesi határozatban úgy szerepelt az Rtv. 37. § b) pontja, mint a biztonsági intézkedés jogalapja, hogy azt a rendőri jelentés nem tartalmazta, a felperes ezt azonban keresetében nem sérelmezte, így ténylegesen a felülvizsgálati kérelmében sem kifogásolhatta.

- [13] A felperes felülvizsgálati kérelmében sérelmezte az Rtv. 37. § b) pontja alapján fogatosított biztonsági intézkedést, arra hivatkozva, hogy sem a közigazgatási határozatok, sem pedig az elsőfokú ítélet nem tartalmaz olyan megállapítást, amely szerint a felperes akár magára, akár másokra veszélyes lett volna. Hangsúlyozandó e körben, hogy a felperes az Rtv. 37. § b) pontja alapján fogatosított biztonsági intézkedést keresetében nem kifogásolta, a kereset ugyanis csak az Rtv. 37. § d) pontja (magatehetetlen, önkívületben lévő, erősen ittas vagy bódult személy) körében tartalmaz indokolást, a b) pont körében nem. A felperes az elsőfokú eljárás során tartott első tárgyalást megelőzően benyújtott beadványában a súlyos ittasság megállapítása körében kifogásolta az indokolás hiányát, amely szintén az Rtv. 37. § d) pontjához kapcsolódik. Minderre tekintettel tehát az Rtv. 37. § b) pontjára vonatkozó indokolás hiányát a felperes a felülvizsgálati kérelemben már nem kifogásolhatja, mivel az tiltott keresetkiegészítésnek minősül, sértve a Pp. 335/A. § (1) bekezdését.
- [14] A perbeli esetben a felperes a vele szemben fogatosított rendőri intézkedés ellen nyújtott be panaszt, a hatóságok pedig a panaszban foglaltakat vizsgálták, az elsőfokú bíróság ítéletében a beszerzett bizonyítékok értékelését végezte el, ezen tevékenysége azonban nem a Pp. 339/B. §-a szerinti mérlegelésre, hanem a Pp. 206. §-a és 221. §-a szerinti, bizonyítékok értékelésére és ítélet indokolására vonatkozott, így a mérlegelési jogkörben hozott határozatokkal szemben támasztott jogszabályi előírások megsértésére nem kerülhetett sor.
- [15] A felperes felülvizsgálati kérelmében azt is kifogásolta, hogy a felperes és az intézkedő rendőr ellentétes nyilatkozatát sem a hatóságok, sem az elsőfokú bíróság nem próbálta meg feloldani, azonban e körben kiemelendő, hogy a felperes sem a fellebbezésében, sem a keresetében nem állította, hogy a rendőri jelentésben foglaltakkal szemben a felperes nem mondta a rendőri intézkedéseket megelőzően, hogy a Nemzeti Védelmi Szolgálat, illetve a Magyar Végrehajtói Kamara tagja, erre vonatkozóan bizonyítási indítvánnyal sem élt az elsőfokú peres eljárás során, mindösszesen a híváslista értékelésének elmaradását kifogásolta, az azonban nem alkalmas a rendőri jelentésben foglaltak cáfolatára. A híváslista mindösszesen a perbeli időpontban a felperes által indított hívásokat tartalmazza, azok tartalmát nem, így a felperes ezen bizonyítéka figyelembe vételének mellőzése nem volt jogsértő. E körben az elsőfokú ítélet továbbá helyesen utalt arra, hogy az intézkedő rendőrnek rövid időn belül kellett döntenie a fogatosítandó rendőri intézkedésekről. Az, hogy a mentőszolgálat kiérkezése a kihíváshoz képest egy órával később volt, nem releváns, ugyanis a biztonsági intézkedés - amelyről az eljáró rendőrnek rövid idő alatt kellett döntenie - a mentőszolgálat kihívása, nem pedig a mentő (mentőápoló, majd később mentőtiszt) kiérkezése volt.
- [16] A Kúria hangsúlyozza végül, hogy a járőrszolgálatot teljesítő rendőr nem képes (és egyébként nem is várható el tőle), hogy egy esetleges pszichés egészségügyi problémát felismerjen és felmérjen, így a rendőr okszerűen járt el akkor, amikor a felperes összefüggéstelen viselkedését önvészélyesnek értékelve a mentőszolgálatot értesítette, következésképpen - ugyan a rendőri jelentésben nem szerepelt jogalként, de - a biztonsági intézkedés körében az Rtv. 37. § b) pontjára alapított érvelés megfelelő volt.
- [17] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában

fenntartotta.

Záró rész

- [18] A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § alapján kötelezte a pervesztes felperest a felülvizsgálati eljárás költségeinek megfizetésére, annak összegét a Kúria a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése és (5) bekezdése alapján állapította meg.
- [19] A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján feljegyzett és az 50. § (1) bekezdése szerinti mértékű, a 39. § (3) bekezdés d) pontja alapján számított felülvizsgálati illetéket viselni köteles a polgári és közigazgatási eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján.
- [20] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. január 29.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Bögös Fruzsina s.k. előadó bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró